

Sterke stijging bij DOAC's wijkt af van algemeen beeld bij CVRM-middelen

Gebruik geneesmiddelen bij CVRM met 3% gestegen

Nederlandse openbare apotheken verstrekten in 2014 aan 4,4 miljoen inwoners één keer of vaker een geneesmiddel dat hoort tot de groep CVRM-middelen. Dat zijn ongeveer 100.000 personen meer (+2,2%) dan het jaar daarvoor. Met veruit de meeste CVRM-middelen bestaat al meer dan een kwart eeuw ervaring.

Cardiovasculair risicomangement (CVRM) richt zich op het voorkomen van hart- en vaatziekten. Voor de aanduiding van de groep geneesmiddelen die daarbij kunnen worden ingezet, hanteert de SFK een min of meer arbitraire definitie op ATC2-niveau: antistollingsmiddelen (B01), hartmiddelen (C01), cholesterolverlagers (C10) en middelen tegen hoge bloeddruk. De laatstgenoemde groep omvat plasmiddelen (C03), bètablokkers (C07), calciumantagonisten (C08), RAAS-remmers (C09) en specifieke antihypertensiva (C02). Het gebruik van geneesmiddelen bij CVRM is in 2014 met ongeveer 3% gestegen. Dat geldt zowel voor het totaal aantal verstrekkingen als de totale hoeveelheid verstrekte geneesmiddelen uitgedrukt in standaarddagdoseringen (DDD). Dat percentage is gelijk aan het percentage dat geldt voor de toename van het gebruik van alle UR-geneesmiddelen in het Nederlandse basispakket. Dat is niet verwonderlijk, want zowel in DDD's als in aantal verstrekkingen maken de middelen uit de CVRM-groep ongeveer 40% uit van alle gebruikte geneesmiddelen. CVRM-middelen zijn daarmee als

groep sterk bepalend voor het algemeen beeld van verstrekkingencijfers van geneesmiddelen in Nederland.

Kosten 1,8% lager

Binnen de CVRM-middelen zijn er weinig subgroepen waarvan de ontwikkelingen sterk afwijken van bovengenoemde 3% stijging. De 'directe orale anticoagulantia' (DOAC), die deel uitmaken van de ATC-groep B01 (antistollingsmiddelen), vormen daarop een uitzondering. Het gebruik van deze middelen (in DDD's) is in een jaar tijd meer dan verdubbeld (+114%). De sterkste stijging is te zien bij de 'directe remmers van factor XA' rivaroxaban (Xarelto) en apixaban (Eliquis). Samen zijn ze goed voor de toename van 2,8 miljoen verstrekte DDD's in 2013 tot 8,4 miljoen in 2014 (+ 200%). Van de 'directe trombineremmer' dabigatran (Pradaxa) bedroeg de toename van het aantal DDD's in 2014 ongeveer 50%. Op basis van de officiële apotheekinkoopprijs (AIP) betekent de stijging van het gebruik van de DOAC's een toename van € 10 miljoen* aan kosten. Door een meevaller door patentverloop van een aantal angiotensine-II-antagonisten (C09CA) en hun combinaties met diuretica (C09DA) vallen de totale materiaalkosten (AIP) van de in 2014 gebruikte CVRM-middelen met € 453 miljoen ongeveer 1,8% lager uit dan in 2013.

Veel ervaring

Met veel van de meest gebruikte CVRM-middelen is al decennialang ervaring opgedaan. 85% van het aantal verstrekte DDD's komt op het

contou van middelen die al meer dan een kwart eeuw beschikbaar zijn. Dat geldt ook voor de cholesterolverlagers de statines die binnen de CVRM-groep 20% van alle DDD's voor hun rekening nemen. Ze zijn naar verhouding, pas recent op de markt gekomen. De oudste daarvan, simvastatine, werd in 1988 in Nederland geïntroduceerd.

Met 25% van de verstrekte CVRM-middelen is inmiddels al meer dan 45 jaar ervaring opgedaan in Nederland. Dat geldt ook voor de veel gebruikte trombocytengeratieremmers acetylsalicylzuur en carbasalaat-calcium. Deze middelen zijn al meer dan 60 jaar beschikbaar, al waren ze tot in de jaren tachtig uitsluitend geregistreerd als pijn- en koortsmiddel. ■

Grootste daling bij RAAS-remmers

ATC2	groepsnaam	mln €	Δ 2013
C10	cholesterolverlagers	143	0,9%
B01	antistollingsmiddelen	109*	13,8%
C09	RAAS-remmers	70	-36,7%
C08	calciumantagonisten	34	2,8%
C01	hartmiddelen	32	0,8%
C07	bètablokkers	29	1,3%
C03	plasmiddelen	27	-0,3%
C02	antihypertensiva	9	-4,3%
	totaal	453	-1,8%

MATERIAALKOSTEN CVRM-MIDDELEN (AIP) IN 2014 EN VERSCHIL 2013.

*] Vanwege geheime prijsafspraken tussen de overheid en leveranciers van de DOAC's zijn de werkelijke prijzen daarvan onbekend.